

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Hradec Králové

Inspekční zpráva

**Soukromá základní škola, o.p.s. Vamberk,
Jugoslávská 751, okres Rychnov nad Kněžnou**

Adresa:

Jugoslávská 751, 517 54 Vamberk

Identifikátor školy: 600 001 474

Zřizovatel: Společnost přátel základní soukromé školy, Jugoslávská 751, Vamberk
Školský úřad Rychnov nad Kněžnou, Javornická 1209, 516 01 Rychnov nad Kněžnou

Termín konání orientační inspekce: 8. - 10. listopad 1999

Čj.	093 222/99-5073
Signatura	oi6ct302

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Soukromá základní škola, o.p.s. Vamberk je z rozhodnutí MŠMT ČR čj. 20 378/99-21s platností od 1. 5. 1999 zařazena do sítě škol MŠMT ČR jako škola s právní subjektivitou. Statutárním orgánem obecně prospěšné společnosti je tříčlenná správní rada, kontrolním orgánem je tříčlenná dozorčí rada. Činnost školy řídí ředitel jmenovaný správní radou.

Škola svoji strukturou, způsoby práce a hodnocení dává, kromě zdravých žáků, příležitost základního vzdělání především zdravotně a smyslově postiženým dětem. V letošním školním roce ji navštěvuje 41 žáků z Rychnova nad Kněžnou, Vamberka a okolních obcí.

Žáci třetího až pátého ročníku jsou vzděláváni podle vlastního vzdělávacího programu školy, který schválilo MŠMT ČR dne 29.11.1995 pod čj. 23 076/95-22, žáci druhého, šestého až devátého ročníku jsou vzděláváni podle učebních osnov Národní škola čj. 15 724/97-20 schválených MŠMT ČR s účinností od 1. září 1997.

Rozvrh hodin je v souladu s učebním plánem v základní i nadstavbové části.

Výuka předmětů na prvním stupni

Vzhledem k velmi nízkému počtu a složení žáků prvního stupně požádala bývalá ředitelka školy ředitele odboru základního vzdělávání, předškolní a mimoškolní výchovy MŠMT ČR o umožnění organizace výuky do jedné skupiny žáků (jedné třídy), která integruje žáky s různým postižením. Projekt „Z kopce nahoru“ byl ministerstvem, rovněž jako experimentální ověřování individuální integrace žáka s mentálním postižením, doporučen. Škola byla zařazena do experimentálního ověřování integrace žáků s mentálním postižením do běžné základní školy na základě možnosti § 58, písm. a), zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol, ve znění pozdějších předpisů. V současné době je výuka třinácti žáků prvního stupně (druhého až pátého ročníku) zabezpečována v jedné třídě. U většiny žáků je diagnostikováno zdravotní postižení nebo některá ze specifických vývojových poruch učení.

Na prvním stupni bylo uskutečněno celkem jedenáct hospitací u dvou vyučujících. Ve třídě se širokým spektrem mentální úrovně dětí probíhala výuka všech žáků prvního stupně dohromady.

Vyučující prvního stupně je posluchačkou čtvrtého ročníku VŠP v Liberci se zaměřením na speciální pedagogiku.

Vzhledem k absenci vnitřní diferenciaci ve třídě stanovené výukové cíle neodpovídaly potřebám žáků vyžadujících speciální péči. Organizace hodin neměla charakter běžné výuky žáků různých ročníků v jedné třídě. Převládalo společné vyučování všech dětí čtyř ročníků. Při výuce žáků druhého až pátého ročníku se vyučující zaměřovala především na postřehové hry, při kterých mělo docházet k soustředění žáků. Metody vyučování a učebních činností často neodpovídaly schopnostem a potřebám žáků bez výrazných výukových problémů. Pro tyto žáky bylo vyučování nezáživné, nepodnětné, během hospitační činnosti žáci projevovali známky nudy.

Vyučování bylo uskutečňováno především v herně na relaxačním koberci. Dále byly žákům k dispozici pro případnou samostatnou práci žakovské lavice, židličky a kancelářské židle na kolečkách. Žakovský nábytek velikostí neodpovídal ergonomickým požadavkům, vyučující nevedla žáky k návykům správného sezení při psaní. Světelné podmínky při práci v lavicích byly dle subjektivního hodnocení inspektorů nevyhovující. Vybavení dalších částí učebny bylo podprůměrné a celkově působilo chaotickým, neuspořádaným dojmem. Při

hospitacích bylo zjištěno, že nebyla naplňována didaktická zásada názornosti, žákům nebyly k dispozici učební pomůcky napomáhající vytváření představ, fixaci získávaných poznatků a rozvoji jemné i hrubé motoriky. Tempo výuky bylo výrazně přizpůsobováno výukově nejslabším žákům. Písemné projevy žáků nebyly kontrolovány a opravovány, někteří žáci vyšších ročníků prvního stupně psali dokonce pouze tiskacími písmeny.

Motivace byla zaměřena především k herním činnostem, při nichž byly děti vedeny ke společné komunikaci. Nebyly zaznamenány metody ověřování pochopení látky a nebyla využívána zpětná vazba s analýzou chyb.

Komunikace mezi žáky a vyučujícími byla založena na vzájemné úctě a kontaktu. Vyučující dávala najevo osobní zájem a péči o pokrok každého žáka. Vzájemné vztahy mezi žáky vytvářely příznivé psychosociální klima.

Výsledky výuky nebyly vzhledem k absenci standardizovaných evaluačních nástrojů hodnoceny.

Na základě uskutečněných hospitací jsou plánování a příprava výuky, podmínky výuky, organizace, formy a metody výuky hodnoceny jako ještě vyhovující. Oblasti motivace, hodnocení, interakce a komunikace hodnoceny jako dobré. Výsledky výuky nebyly hodnoceny.

Celkově je kvalita vzdělávání na prvním stupni hodnocena jako ještě vyhovující.

II. stupeň

Přírodovědné předměty

Hospitováno bylo celkem sedm vyučovacích jednotek, z toho čtyři hodiny matematiky a tři hodiny fyziky.

Učební plán pro tyto předměty je v souladu se vzdělávacím programem Národní škola, časové rozvržení dané tematickými plány pro první pololetí bylo v době konání inspekce plněno.

Personálně je výuka zajištěna velmi dobře, fyzika stoprocentně, matematika na 75%. Vzhledem k absenci odborných učeben probíhají hodiny matematiky a fyziky v jednotlivých třídách. Jejich vybavení je (s výjimkou šesté třídy) starší, opotřebované. Učební prostředí v těchto třídách není příliš podnětné. Snaha změnit stereotyp v rozmístění lavic vedla k tomu, že ani psychohygienické podmínky nejsou nejlepší (někde žáci sedí zády k oknům). Relaxační chvílka byla pozorována v celém průběhu inspekce jen jednou.

Materiální zabezpečení výuky matematiky je omezeno na učebnice, sbírky úloh a základní pomůcky na rýsování na tabuli. Vyučující si další textový a příkladový materiál připravují sami. Pro výuku fyziky standardní pomůcky nejsou, vyučující se snaží některé z nich nahradit vlastními silami (pro základy elektřiny), k tématu o měření teplot si donesli pomůcky žáci sami. Ve sledovaných hodinách se nedostatek pomůcek výrazně neprojevil.

Všechny hospitované hodiny byly pečlivě připravené, jedna hodina fyziky se od ostatních značně svojí strukturou lišila. Po celou délku jejího trvání žáci řešili písemně opakovací test na závěr tematického celku. Ostatní hodiny měly klasický průběh. Žáci byli seznámeni s cílem, opakování učiva bylo většinou společné. Následovala samostatná práce s individuálním přístupem učitele k žákům, v několika případech byla zadána diferencovaně.

Oba vyučující volili citlivě pracovní tempo a důsledně ověřovali míru pochopení učiva. Při výkladu našli vyučující prostor pro samostatné aktivní učení žáků (práce s odborným textem a tabulkami). Zařazená skupinové práce vyústila v seznámení ostatních žáků s výsledky

zjištění jednotlivých pracovních skupin. K efektivitě práce napomohly připravené texty, které žáci doplňovali. Při hodinách matematiky dbal vyučující na přesné formulace a pečlivost při zápisech v sešitech i na tabuli.

Pozitivní přístup při průběžném hodnocení žáků a vhodně užívaná pochvala dostatečně žáky motivovala a napomáhala k jejich aktivitě. Hodiny, které uzavíraly blok, končily závěrečným shrnutím a zhodnocením.

Ve vzájemné komunikaci jsou dodržována dohodnutá pravidla, vyučující jedná se žáky laskavě a s velkou trpělivostí, oceňují snahu a pokrok na základě znalosti hranic jejich schopností.

Plánování a příprava výuky, organizace, formy a metody, motivace a hodnocení, stejně jako interakce a komunikace jsou hodnoceny jako velmi dobré, podmínky výuky jako dobré.

Celkově je úroveň výuky přírodovědných předmětů hodnocena jako velmi dobrá.

Výtvarná výchova

Učební plán je v souladu se vzdělávacím programem, tematické plány pro jednotlivé ročníky jsou podrobně zpracovány a plněny. Vyučovací jednotky jsou společné pro šestý a sedmý ročník, druhou skupinu tvoří ročník osmý a devátý.

Výtvarnou výchovu vyučuje paní učitelka s dvacetiletou pedagogickou praxí, absolventka střední uměleckoprůmyslové školy. Způsob výuky, přístup k profesi a hlavně výsledky jasně ukazují, že absence požadované odborné způsobilosti nemá vliv na kvalitu výuky předmětu.

Materiální podmínky jsou vynikající. Odborná pracovna, nadstandardně vybavený kabinet, estetické a podnětné prostředí třídy, to vše je výborným předpokladem pro kvalitní výsledky. Pro práci zájmového kroužku keramiky je škola vybavena hrnčířským kruhem, formou a vypalovací pecí.

Hospitované hodiny byly velmi dobře připravené obsahově i organizačně, úvodní besedy velmi dobře žáky motivovaly. Zvolené náměty umožňovaly výběr techniky a výtvarných prostředků. V průběhu hodin dominovala tvůrčí a objevitelská činnost. Žáci prokazovali dobré pracovní návyky, reagovali bezprostředně, pracovali s chutí. Vzájemná komunikace byla přirozená, atmosféra hodin příjemná. Celý interiér školy je vkusně vyzdoben zdařilými pracemi žáků.

Na základě zjištěných a popsanych skutečností hodnotím plánování a přípravu výuky, podmínky, motivaci a hodnocení, stejně jako komunikaci a interakci jako vynikající, formy a metody jako velmi dobré.

Celkově je úroveň výuky výtvarné výchovy hodnocena jako vynikající.

Hodnocení kvality vzdělávání

Celkově je kvalita vzdělávání žáků prvního a druhého stupně hodnocena jako dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

V oblasti materiálně technické je dlouhodobým plánem vedení školy přemístění Soukromé základní školy z Vamberka. V případě, že by byl nalezen odpovídající objekt, jeví se řediteli jako nejvhodnější město Rychnov nad Kněžnou. Mezi další plány s delším časovým horizontem je postupné dovybavení počítačové učebny. Ve výchovně-vzdělávací činnosti je to pak především snaha o získání co největšího počtu žáků prvního stupně a případné vytváření samostatných tříd v jednotlivých ročnících.

Roční plán na školní rok 1999/2000 obsahuje:

- oblast výchovy,
- oblast vzdělávacích činností,
- termíny pedagogických rad,
- spolupráce s rodiči,
- přehled zájmových kroužků,
- organizace školního roku,
- hospitační a kontrolní činnost.

Plán je zpracován v písemné formě, v oblasti výchovy a zájmových kroužků jsou vymezeny odpovědnosti pracovníků za splnění jednotlivých úkolů. Cíle v jednotlivých oblastech jsou uvedeny nekonkrétně bez vymezení prostředků k jejich dosažení.

Plánování je hodnoceno jako dobré.

Organizování

Kompetence a povinnosti všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny, ředitel ve spolupráci s manažerkou školy vedou pečlivě osobní dokumentaci zaměstnanců školy. Osobní spisy pracovníků školy jsou uschovány v ředitelně školy, ochrana dat a údajů je před jejich případným zneužitím zajištěna.

Chod školy je vymezen „Vnitřním řádem Soukromé základní školy, o.p.s., Vamberk“ (dále jen vnitřní řád), který obsahuje obecná ustanovení, práva a povinnosti žáků a pracovníků školy, vymezení kompetencí žákovského parlamentu a závěrečná ustanovení. Je funkční a nepostrádá žádné formální nedostatky.

Třídní schůzky s rodiči se konají pravidelně čtvrtletně. Navíc rodiče mohou vyučující navštívit kdykoliv, rovněž se mohou sami zúčastnit výuky.

Inspekčnímu týmu byl předložen „Pracovní řád pro zaměstnance Soukromé základní školy Vamberk“ (dále jen pracovní řád), který vyčerpávajícím způsobem vymezuje povinnosti zaměstnanců, zvláštní povinnosti pedagogických pracovníků a další ustanovení, která se jeví jako vhodný předpoklad pro dobrou řídicí a organizační práci ředitele. V průběhu inspekční činnosti bylo pozorováním a vedením řízených rozhovorů se zaměstnanci školy zjištěno, že pracovní a vnitřní řád jsou respektovány.

Organizování je hodnoceno jako velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Charakter školy a malý počet pracovníků umožňuje řídit kolektiv pružně a účinně. Styl ředitele školy je demokratický, kontrola jednotlivých činností je průběžná a včasná. Pro iniciativu a tvořivost jsou všem pedagogům vytvořeny příznivé podmínky. Pomoc začínající učitelce na 1. stupni je realizována prostřednictvím uvádějícího učitele. Stimulování pracovníků je pouze morální, protože omezené finanční prostředky neumožňují motivaci hmotnou. Hodnocení pracovníků je prováděno pravidelně, jedním z podkladů jsou i hospitace ředitele školy. Sebehodnocení školy je prováděno na základě testů Kalibro, srovnávacími testy se státní školou podobného charakteru a v neposlední řadě vlastními testy po tématech na konci tématických celků (například malá maturita z Čj). Určitou zpětnou vazbou je přijetí žáka na víceleté gymnázium a úspěšný přechod několika žáků na 2. stupeň státní školy.

Úroveň vedení a motivování pracovníků je dobrá.

Kontrolní mechanismy

Vnitřní kontrola je dána organizační strukturou, výchovně-vzdělávací proces je řízen především vedením školy. V době inspekce bylo kontrolou třídních knih zjištěno, že ředitel školy navštívil všechny třídy. Kromě této hospitační činnosti je kvalita práce sledována pravidelně každé čtvrtletí, kdy jsou výsledky žáků slovně hodnoceny a sdělovány rodičům.

Poradními orgány, které pomáhají dodržet návaznost výuky v jednotlivých ročnících, jsou předmětové komise a výchovný poradce. Kontrola provozu školy a jejího hospodaření je zajištěna prostřednictvím dozorčí rady a Radou společnosti přátel. Čerpání přidělených finančních prostředků je pravidelně sledováno školským úřadem.

Úroveň kontrolních mechanismů je dobrá.

Hodnocení kvality řízení

Celkově je kvalita řízení hodnocena jako dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- vlastní vzdělávací program čj. 23 076/95-22,
- učební osnovy Národní škola čj. 15 724/97-20,
- rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení
- personální dokumentace,
- vnitřní a pracovní řád školy,
- školní řád,
- hospitační záznamy,
- třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy,
- výroční zpráva školy za školní rok 1998/99.

ZÁVĚR

Výrazná pozitiva:

- celková nadstandardní péče o žáky zdravotně postižené,
- velmi ohleduplné chování dětí k zdravotně těžce postiženým spolužákům,
- velmi dobrá úroveň výuky výtvarné výchovy a její materiální zabezpečení.

Vymezení nedostatků:

- převažující frontální způsob výuky žáků prvního stupně,
- špatné psychohygienické podmínky výuky na prvním stupni,
- snižování požadavků a tempa výuky na prvním stupni podle nejslabších žáků,
- nedostatečné materiální zajištění výuky fyziky.

Doporučení řediteli školy:

- zvážit možnost zavedení druhé třídy na prvním stupni,
- zaměřit se na zlepšení materiálních podmínek výuky (pomůcek, vybavení tříd).

Soukromá základní škola, o.p.s. Vamberk poskytuje v současné době základní vzdělání žákům druhého až devátého ročníku. Výuka všech žáků prvního stupně je uskutečňována v jedné třídě za velmi obtížných výchovně-vzdělávacích a materiálně-technických podmínek. Příznivější situace ve vzdělávacím procesu je na druhém stupni školy. Nízké počty žáků v jednotlivých třídách umožňují individuální přístup a pomoc dětem s vývojovými poruchami učení a s tělesným postižením.

Celkově je kvalita vzdělávání a řízení školy hodnocena jako dobrá.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Pavel Baštář	Pavel Baštář v. r.
Členové týmu	Pavel Bachtík	Pavel Bachtík v. r.
	PaedDr. Olga Talášková	Olga Talášková v. r.

V Náchodě dne 23. prosince 1999

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 3. ledna 2000

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Mgr. Zdeněk Dlabola

Dlabola Zdeněk v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	18. 1. 2000	093 26/00-5073
Zřizovatel	18. 1. 2000	093 27/00-5073

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
14. 1. 2000	093 21/00-5073	připomínky doručeny

